

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ต

Factors Affecting the Behavior of Internet Addiction

พิมพา ชีวาประกอบกิจ*

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษา ลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม ติดอินเทอร์เน็ต 2) ศึกษาระดับพฤติกรรมการใช้ สื่ออินเทอร์เน็ตและเครือข่ายสังคมออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่นักศึกษาระดับ อุดมศึกษา หลักสูตรโปรแกรมไทยของมหาวิทยาลัย นานาชาติเอเชีย-แปซิฟิกจำนวน 260 คน เครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามและวิเคราะห์ ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ใน การวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สถิติทดสอบที (t - test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

(One - way ANOVA) ในกรณีที่แตกต่างอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่าง รายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method)

ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาโดยรวมมี พฤติกรรมการติดสื่ออินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับปานกลาง โดยเพศชายและเพศหญิงมีพฤติกรรมการ ใช้ อินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกันแต่เพศชายจะมีพฤติกรรมการ ควบคุมตนเองและมีปัญหาความสัมพันธ์ทางด้านสังคม ทั้งในครอบครัวและบุคคลอื่นที่สูงกว่าเพศหญิง ความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ตต่อสัปดาห์มีความสัมพันธ์ กับการควบคุมตนเอง แกรดเฉลี่ยสะสมและที่พหุคูณสัมพันธ์ กับความสัมพันธ์ทางสังคมและครอบครัว

Abstract

The purpose of this research were 1) To study a personal characteristics and factors affecting the Behavior of Internet Addiction 2) To study the

behavior of using internet and online social network. The research sample consisted of 260 students in bachelor degree of Thai program of Asia-Pacific

** อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนานาชาติเอเชีย-แปซิฟิก

International University. A survey questionnaire was used as the tool for data collection. Data Analysis used statistical application. Frequencies, Percentage, Mean, Standard deviation, T-test, and One – way ANOVA were used for data analysis. If the difference is statistically significant. Therefore tested Differences in pairs with the Scheffe Method. The results of the analysis showed that overall student behavior in

using internet is the medium level. Male and female have behavior of using internet is no different but male self-control behavior and problem with social relations in family and others more than female. Frequency of using internet per week affects to self-control. Cumulative Grade Point Average (CGPA) and residences associated with social relationships and family relationship.

บทนำ

ปัจจุบันเป็นยุคของโลกาภิวัตน์ ที่มีการติดต่อสื่อสารแบบไร้พรมแดนเทคโนโลยีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากในการใช้เป็นเครื่องมือในการเข้าถึงข้อมูล ติดต่อสื่อสาร และเชื่อมโยงแหล่งความรู้ต่างๆ ได้อย่างสะดวกและรวดเร็วจากผลการสำรวจผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั่วโลกปัจจุบันมีจำนวน 2,405,518,376 คน ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2555 (Internet World Stats, 2012) จะเห็นได้ว่าอินเทอร์เน็ตได้กลายเป็นแหล่งแห่งการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ใหญ่ที่สุดในโลกที่สามารถใช้ประโยชน์ในด้าน การศึกษาหาความรู้ การทำธุรกิจ รวมถึงการหาความสุขสนุกสนาน ความเพลิดเพลิน และยังเป็นแหล่งพบปะสังสรรค์ของสังคมออนไลน์ (Social Network) ผ่านเว็บไซต์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น เฟสบุค (Facebook) ทวิตเตอร์ (Twister) ไฮไฟว์ (Hi5) ไลน์ (Line) และอินสตาแกรม (Instagram) โดยที่เครือข่ายเหล่านี้เปิดโอกาสให้แสดงตัวตนในหลายด้าน นับตั้งแต่ข้อมูลส่วนตัวพื้นฐาน เช่น ชื่อ ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ อีเมล จนถึงข้อมูลส่วนตัวที่ละเอียดขึ้น เช่น การบันทึกกิจวัตรประจำวัน การบันทึกความรู้สึกนึกคิดส่วนตัว

เครือข่ายผู้คนที่คบหา รายละเอียดความสัมพันธ์ จนเกิดพฤติกรรมที่เข้าข่ายเสพติดสื่ออินเทอร์เน็ต คือ รู้สึกหมกมุ่นกับอินเทอร์เน็ตแม้ในเวลาที่ไม่ได้ต่อเข้าระบบอินเทอร์เน็ต มีความต้องการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเวลานานขึ้นอยู่เรื่อยๆ รู้สึกหงุดหงิด กังวล กระสับกระส่ายเมื่อใช้อินเทอร์เน็ตน้อยลงหรือหยุดใช้ ไม่สามารถควบคุมการใช้อินเทอร์เน็ตได้ (Christian Community Network, 2008) อินเทอร์เน็ตเปรียบเสมือนกับดาบสองคมหากใช้ในทางที่ถูกต้องเหมาะสม ก็จะได้รับประโยชน์จากการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างมากมาย แต่หากนำไปใช้ในทางที่ไม่ถูกต้องอาจเกิดปัญหาและพิษภัยอย่างมหันต์โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับเด็ก เยาวชนและวัยรุ่นที่ยังมีวุฒิภาวะไม่มากพอ

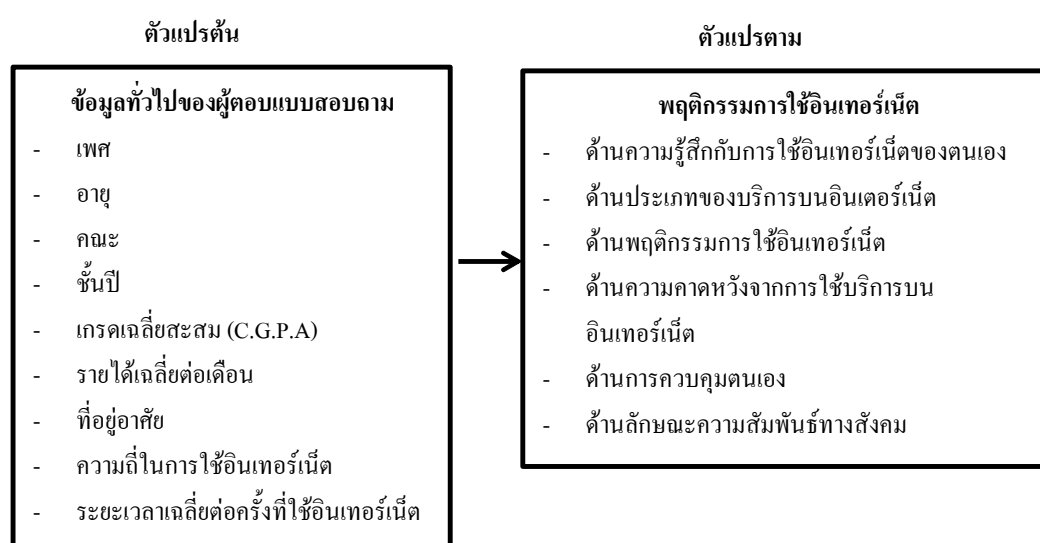
จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยนานาชาติเอเชีย-แปซิฟิกเพื่อจะได้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการติดสื่ออินเทอร์เน็ต ระดับการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตและผลกระทบที่เกิดจากการติดสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการติดสื่ออินเทอร์เน็ตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา หลักสูตรไทยของมหาวิทยาลัยนานาชาติเอเชีย-แปซิฟิก

2. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตและเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social network) ของนักศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ทบทวนวรรณกรรม

Kandell (1998) ได้ให้คำนิยามของคำว่า การเสพติดอินเทอร์เน็ต (Internet addiction) เป็นอาการทางจิตอย่างหนึ่งซึ่งเกิดจากการใช้อินเทอร์เน็ตมากเกินไปโดยไม่คำนึงว่าเป็นกิจกรรมออนไลน์ประเภทใด (Lin, 2009) ซึ่งสอดคล้องกับ ลักษณะ พลอยเลื่อมแสง (2545) ได้ให้คำนิยามว่า ภาวะการติดอินเทอร์เน็ต คือ ภาวะผิดปกติที่เกิดจากการควบคุมจิตใจไม่ได้ โดยคนที่เสพติดจะมีลักษณะชอบคิดถึงการท่องอินเทอร์เน็ตในครั้งต่อไป ไปเสมอรู้สึกกังวลใจเมื่อต้องปิดเครื่อง ใช้เวลามากเกินไปกับการเล่นอินเทอร์เน็ตและมักพูดโกหกเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ต

ชนิกานต์ มาชะศิริานนท์ (2545) ได้ศึกษาถึงปัจจัยการเสพติดอินเทอร์เน็ต พบว่าปัจจัยทางจิตวิทยาเป็นสาเหตุหลักที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการเสพติดเมื่อเปรียบเทียบกับระหว่างผู้ที่เสพติดและไม่เสพติดพบว่าผู้ที่เสพติดนั้นจะประสบกับปัญหาทางด้านจิตใจความสัมพันธ์ทางสังคมและมีแนวโน้มที่จะเสพติดสิ่งอื่นๆ มาก่อนมากกว่าผู้ที่ไม่เสพติด เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยทางประชากรศาสตร์พบว่า อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพมีความสัมพันธ์กับการเสพติดอินเทอร์เน็ตและการประเมินตนเองกับสื่ออินเทอร์เน็ต

นอกจากนี้เราสามารถจำแนกรูปแบบและลักษณะของการติดอินเทอร์เน็ตออกได้ 5 กลุ่มใหญ่ คือ (รามาริบัติ, 2556)

วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน

ปีที่ ๒๑ ฉบับที่ ๒ (เมษายน - มิถุนายน) ๒๕๕๘

1. Cyber Sexual Addiction คือ การติดเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางเพศ เช่นการดูเว็บไซต์โป๊

2. Cyber-Relationship Addiction คือการคบเพื่อนจาก Chat room, Newsgroup นำมาทดแทนเพื่อนหรือครอบครัวในชีวิตจริง ตลอดจนถึงการพัฒนาไปสู่ภาวะชู้สาวที่เกิดขึ้นทางอินเทอร์เน็ต

3. NetCompulsion คือ ภาวะการติดการพนันการประมูลสินค้าการซื้อขายทางอินเทอร์เน็ต

4. Information Overload คือ การติดการรับข้อมูลข่าวสาร จนไม่สามารถยับยั้งได้

5. Computer Addition คือการใช้คอมพิวเตอร์ หรือการเล่นเกมนทางคอมพิวเตอร์ ในลักษณะที่ไม่สามารถยับยั้งใจได้

Young (1996) นักจิตวิทยาจากคณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยพิตส์เบิร์กได้ศึกษาลักษณะของการเสพติดอินเทอร์เน็ตและพบว่าการเสพติดอินเทอร์เน็ตมีลักษณะพื้นฐานเหมือนกับการติดการพนันและได้มีการพัฒนาคำถามเพื่อใช้วัดพฤติกรรมการเล่นอินเทอร์เน็ต หากบุคคลใดที่ตอบว่า “ใช่” ตั้งแต่ 5 ข้อขึ้นไปจะถูกจัดว่าเข้าข่ายมีพฤติกรรมการเล่นอินเทอร์เน็ตโดยมีข้อคำถามดังนี้

1. รู้สึกถูกรบกวนงาโดยอินเทอร์เน็ตหรือไม่ (มีการคิดคำนึงถึงเรื่องที่ผ่านมากในกิจกรรมในอินเทอร์เน็ตและคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นต่อไปในอินเทอร์เน็ต)

2. รู้สึกต้องการใช้อินเทอร์เน็ตในเวลามากขึ้นเพื่อตอบสนองความพอใจหรือไม่

3. ไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมการเล่นอินเทอร์เน็ตหรือหยุดการใช้อินเทอร์เน็ตได้บ่อยครั้งหรือไม่

4. รู้สึกหมดหวัง โมโห โกรธ รู้สึกกดดัน กระสับกระส่าย เมื่อต้องหยุดใช้อินเทอร์เน็ตหรือไม่

5. ใช้เวลาในอินเทอร์เน็ตมากกว่าที่ตั้งใจเอาไว้หรือไม่

6. สูญเสียความสัมพันธ์ทางสังคม หน้าที่การงาน การเรียน หรือโอกาสต่างๆ เพราะการใช้อินเทอร์เน็ตหรือไม่

7. โกหกหรือปกปิดครอบครัว เพื่อน หรือบุคคลรอบข้างเกี่ยวกับพฤติกรรมการเล่นอินเทอร์เน็ตหรือไม่

8. ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อเป็นหนทางหลีกเลี่ยงจากปัญหา หรือ บรรเทาผ่อนคลาย อารมณ์ความรู้สึกกดดัน หมดหวังหรือไม่

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากเอกสารและผลงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบและทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำจากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้มาทดสอบเก็บข้อมูล 40 ชุดและหาค่าความเชื่อมั่นด้วยการหาค่า Cronbach's alpha (ครอนแบคอัลฟา) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.93 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิดและปลายปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 : ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 : ระดับพฤติกรรมการเล่นอินเทอร์เน็ต

ตอนที่ 3 : แบบสอบถามเกี่ยวกับการควบคุมตนเองและลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้แก่นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในช่วงปีการศึกษา 2013-2014 หลักสูตรโปรแกรมไทยของมหาวิทยาลัยนานาชาติเอเชีย-แปซิฟิก จำนวนทั้งหมด 643 คน กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีจำนวน 260 คนโดยใช้เวลาเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วง 5 เดือนนับตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2014 จนถึง กันยายน 2014

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น (Independent variable)
ได้แก่ เพศ อายุ คณะ ชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสม

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่อยู่อาศัย ความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ต ระยะเวลาเฉลี่ยต่อครั้งที่ใช้อินเทอร์เน็ต

ตัวแปรตาม (Dependent variable)
ได้แก่ ความรู้สึกกับการใช้อินเทอร์เน็ตของตนเอง ประเภทของบริการบนอินเทอร์เน็ตพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตความคาดหวังจากการใช้บริการบนอินเทอร์เน็ตการควบคุมตนเองและลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคม

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผลข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ร้อยละในการวิเคราะห์ข้อมูล และในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาการควบคุมตนเองและลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมกำหนดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยเท่ากันทุกช่วงชั้น (บุญชม ศรีสะอาด, 2535) ดังนี้

- 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับการใช้มากที่สุด
- 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับการใช้มาก
- 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับการใช้ปานกลาง
- 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับการใช้น้อย
- 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับการใช้ที่น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สถิติทดสอบที (t - test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) ในกรณีที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method)

สรุปผลการวิจัย และวิเคราะห์ผลการวิจัย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในช่วงปีการศึกษา 2013-2014 หลักสูตรโปรแกรมไทยมหาวิทยาลัยนานาชาติเอเชีย-แปซิฟิก ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 260 คน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 74.60 อายุ 18-21 ปี คิดเป็นร้อยละ 84.20 คณะศิลปศาสตร์และมนุษยศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 53.10 ชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 71.50 เกรดเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.00 คิดเป็นร้อยละ 38.80 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 45.40 อาศัยอยู่หอพักในมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 78.50 ใช้อินเทอร์เน็ตทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 77.70 โดยเฉลี่ย 1-5 ชั่วโมงต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 63.80 แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงการแจกแจงความถี่ปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษา

	ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (N=260)	ร้อยละ
เพศ	1) ชาย	66	25.40
	2) หญิง	194	74.60
อายุ	1) ต่ำกว่า 18 ปี	5	1.90
	2) 18-21 ปี	219	84.20
	3) 22-25 ปี	33	12.70
	4) มากกว่า 25 ปี	3	1.20
คณะ	1) บริหารธุรกิจ	41	15.80
	2) พยาบาลศาสตร์	78	30.00
	3) วิทยาศาสตร์	1	.40
	4) ศึกษาาสตร์และจิตวิทยา	1	.40
	5) ศาสนศาสตร์	1	.40

วารสารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปีที่ ๒๑ ฉบับที่ ๒ (เมษายน - มิถุนายน) ๒๕๕๘

	ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (N=260)	ร้อยละ
	1) ศิลปศาสตร์และ มนุษยศาสตร์	138	53.10
ศึกษาอยู่ชั้นปีที่	1) ชั้นปี 1	186	71.50
	2) ชั้นปี 2	31	11.90
	3) ชั้นปี 3	24	9.20
	4) ชั้นปี 4	19	7.30
เกรดเฉลี่ยสะสม (C.G.P.A)	1) ต่ำกว่า 2.00	13	5.00
	2) 2.01-2.50	62	23.84
	3) 2.51-3.00	84	32.31
	4) มากกว่า 3.00	101	38.85
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	1) น้อยกว่า 5,000	118	45.40
	2) 5,000 -7,500	70	26.90
	3) 7,501-10,000	29	11.20
	4) 10,001 ขึ้นไป	43	16.50
ท่านพักอาศัยอยู่	1) หอพักในมหาวิทยาลัย	204	78.50
	2) หอพักนอกมหาวิทยาลัย	8	3.10
	3) บ้านส่วนตัว	41	15.80
	4) อื่นๆ	7	2.70
ท่านใช้อินเทอร์เน็ตบ่อยแค่ไหน		3	1.20
ไหน	1) น้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์		
	2) 2-3 วันต่อสัปดาห์	22	8.50
	3) 4-6 วันต่อสัปดาห์	33	12.70
	4) ทุกวัน	202	77.70
ระยะเวลาโดยเฉลี่ยต่อครั้งที่		166	63.80
ท่านใช้	1) น้อยกว่า 1 ชั่วโมง		
อินเทอร์เน็ต (ชั่วโมงต่อวัน)	2) 1-5 ชั่วโมง		
	3) 6 – 10 ชั่วโมง	53	20.40
	4) มากกว่า 10 ชั่วโมง	26	10.00

ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมการใช้ อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาทั้ง 6 ด้าน คือ ด้าน ความรู้สึกกับการใช้อินเทอร์เน็ตของตนเอง ด้านประสิทธิ ภาพรวมและในรายข้อโดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ย ของบริการบนอินเทอร์เน็ตที่ใช้งาน ด้านพฤติกรรม เท่ากันทุกช่วงชั้น ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงระดับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

หัวข้อ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ พฤติกรรม การใช้
1. ด้านความรู้สึกกับการใช้อินเทอร์เน็ตของตนเอง	3.46	.59	ปานกลาง
2. ด้านประสิทธิของบริการบนอินเทอร์เน็ตที่ใช้งาน	2.99	.62	ปานกลาง
3. ด้านพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต	2.69	.73	ปานกลาง
4. ด้านความคาดหวังจากการใช้บริการบนอินเทอร์เน็ต	2.86	.71	ปานกลาง
5. การควบคุมตนเอง	2.72	.59	ปานกลาง
6. ลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคม	2.65	.74	ปานกลาง
รวม	2.89	.49	ปานกลาง

ผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการใช้
อินเทอร์เน็ต
จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษา
เพศ

ผลจากการศึกษาระดับพฤติกรรมการใช้
อินเทอร์เน็ตทั้ง 6 ด้านโดยการทดสอบแบบ T-test

พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีระดับพฤติกรรม
การใช้อินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน แต่เพศชายจะมี
ด้านลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมและ
ควบคุมตนเองที่สูงกว่าเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ 0.05 ($p < 0.05$) ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงระดับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

หัวข้อ	ชาย(n= 66)		หญิง(n=194)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านความรู้สึกรู้สึกกับการใช้อินเทอร์เน็ตของตนเอง	3.46	.67	3.47	.56	-.07	.03
2. ด้านประเภทของบริการบนอินเทอร์เน็ตที่ใช้	2.99	.64	2.99	.62	-.03	.35
3. ด้านพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต	2.58	.79	2.73	.70	-	.07
					1	
					.	
					4	
					7	
4. ด้านความคาดหวังจากการใช้บริการบนอินเทอร์เน็ต	2.86	.83	2.86	.67	.01	.008
5. การควบคุมตนเอง	2.91	.65	2.66	.55	2.98	.08
6. ลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคม	2.88	.75	2.56	.73	3.04	.73
รวม	2.95	.57	2.88	.46	.88	.01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อายุ

จากการศึกษาระดับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต จำแนกตามอายุโดยการทดสอบแบบความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) พบว่าอายุที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($p > 0.05$)

เกรดเฉลี่ยสะสม (C.G.P.A)

จากการศึกษาพบว่าระดับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต จำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสมโดยการทดสอบแบบความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) จะเห็นว่าด้านประเภทของบริการบน

อินเทอร์เน็ตค่า Significant (P) = 0.012 ด้านความคาดหวังจากการใช้บริการบนอินเทอร์เน็ต Significant (P) = 0.003 และด้านลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมค่า Significant (P) = 0.004 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าต้องมีเกรดเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาอย่างน้อย 1 กลุ่มที่แตกต่างกัน จึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ ตามวิธีการของ Scheffewพบว่า

1) ด้านประเภทของบริการบนอินเทอร์เน็ตที่ใช้ งาน เกรดเฉลี่ยสะสมคู่ที่ต่างกัน คือเกรดเฉลี่ยสะสม 2.51-3.00 (Mean = 3.14) กับเกรดเฉลี่ยสะสมที่มากกว่า 3.00 (Mean = 2.88) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.51-3.00 มีการใช้บริการบนอินเทอร์เน็ตในรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะ

การใช้เครือข่ายออนไลน์ (Social Networking) ที่สูงกว่ากลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($p < 0.05$)

2) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม เกรดเฉลี่ยสะสมที่ต่างกัน คือเกรดเฉลี่ยสะสม 2.01–2.50 (Mean = 3.04) กับเกรดเฉลี่ยสะสมที่มากกว่า 3.00 (Mean = 2.88) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.01–2.50 มีปัญหาด้านความสัมพันธ์ทางสังคมยากให้ครอบครัวมีความอบอุ่นมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน สูงกว่ากลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($p < 0.05$)

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (จากผู้ปกครอง/การทำงาน/อื่นๆ)

จากตารางที่ 7 พบว่าระดับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนโดยการทดสอบแบบ ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) จะเห็นว่าด้านความรู้สึกกับการใช้อินเทอร์เน็ตของตนเอง ค่า Significant (P) = 0.000 ซึ่งมีค่าต่ำกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าต้องมีอย่างน้อย 1 คู่ที่แตกต่างกันจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ ตามวิธีการของ Scheffe พบว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือนคู่ที่ต่างกันอยู่ คือกลุ่มที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,0001 ขึ้นไป (Mean = 3.46) ไม่มีปัญหาในด้านความสามารถ เวลาและค่าใช้จ่ายในการใช้อินเทอร์เน็ต ซึ่งต่างกับกลุ่มที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน น้อยกว่า 10,000 บาทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($p < 0.05$)

ที่พักอาศัย

จากการศึกษาระดับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต จำแนกตามที่พักอาศัยโดยการทดสอบแบบความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) จะเห็นว่าด้านความรู้สึกกับการใช้อินเทอร์เน็ตของตนเอง ด้านประเภทของบริการบนอินเทอร์เน็ตที่ใช้งาน และด้านลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมมีค่า Significant (P) = 0.000, 0.016 และ 0.011 ตามลำดับ ซึ่งมีค่า

น้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าต้องมีอย่างน้อย 1 คู่ที่แตกต่างกัน จึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ ตามวิธีการของ Scheffe พบว่า

1) ด้านความรู้สึกกับการใช้อินเทอร์เน็ตของตนเอง กลุ่มที่พักอาศัยอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัย (Mean = 3.39) กับพักที่บ้านส่วนตัว (Mean = 3.80) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มที่พักบ้านส่วนตัวประเมินว่าตนเองมีความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ตได้เป็นอย่างดีและใช้เวลาว่างส่วนใหญ่ในการเล่นอินเทอร์เน็ตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($p < 0.05$)

2) ด้านประเภทของบริการบนอินเทอร์เน็ตที่ใช้งานกลุ่มที่พักอาศัยอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัย (Mean = 2.91) กับพักที่บ้านส่วนตัว (Mean = 3.31) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มที่พักบ้านส่วนตัวใช้บริการต่างๆ บนอินเทอร์เน็ต เช่นเครือข่ายออนไลน์ สืบค้นข้อมูล ดูหนัง ฟังเพลงเพื่อความบันเทิง มากกว่ากลุ่มที่พักอาศัยอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($p < 0.05$)

3) ด้านความคาดหวังจากการใช้บริการบนอินเทอร์เน็ต กลุ่มที่พักอาศัยอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัย (Mean = 2.79) กับพักที่บ้านส่วนตัว (Mean = 3.15) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มที่พักบ้านส่วนตัวมีความคาดหวังจากการใช้งานบนอินเทอร์เน็ตมากกว่ากลุ่มที่พักอาศัยอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($p < 0.05$)

4) ด้านลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคม กลุ่มที่พักอาศัยอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัย (Mean = 2.59) กับพักที่บ้านส่วนตัว (Mean = 2.99) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มที่พักบ้านส่วนตัวมีปัญหาด้านความสัมพันธ์ทางสังคม มากกว่ากลุ่มที่พักอาศัยอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($p < 0.05$)

ความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ต (วันต่อสัปดาห์)

จากการศึกษาระดับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต จำแนกตามความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ต โดยการทดสอบแบบความแปรปรวนทางเดียว

(One - way ANOVA) จะเห็นว่าด้านพฤติกรรม การใช้อินเทอร์เน็ต ค่า Significant (P) = 0.000, 0.011, 0.027 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าต้องมียังน้อย 1 คู่ที่แตกต่างกันจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ ตามวิธีการของ Scheffe พบว่า

1) ด้านความรู้สึกรู้สึกกับการใช้อินเทอร์เน็ตของตนเอง กลุ่มที่ใช้อินเทอร์เน็ตทุกวัน (Mean = 3.54) ไม่รู้สึกว่าร่าเริงในเรื่องของค่าใช้จ่าย สถานที่และความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ต เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มที่ใช้อินเทอร์เน็ต 2-3 วันต่อสัปดาห์ (Mean = 3.11) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($p < 0.05$)

2) ด้านประเภทของบริการบนอินเทอร์เน็ตที่ใช้ งาน กลุ่มที่ใช้อินเทอร์เน็ตทุกวัน (Mean = 3.06) มีการใช้งานอินเทอร์เน็ตในด้านเครือข่ายสังคมออนไลน์ การสืบค้นข้อมูลและด้านความบันเทิงมากกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับกับกลุ่มที่ใช้อินเทอร์เน็ต 4-6 วันต่อสัปดาห์ (Mean = 2.73) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($p < 0.05$)

3) ด้านพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต กลุ่มที่ใช้อินเทอร์เน็ตทุกวัน (Mean = 2.81) มีความต้องการใช้อินเทอร์เน็ตมากขึ้นเพื่อตอบสนองความพอใจมากกว่ากลุ่มที่ใช้อินเทอร์เน็ต 4-6 วันต่อสัปดาห์ (Mean = 2.24) และกลุ่มที่ใช้อินเทอร์เน็ต 2-3 วันต่อสัปดาห์ (Mean = 2.30) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($p < 0.05$)

4) ด้านการควบคุมตนเอง กลุ่มที่ใช้อินเทอร์เน็ตทุกวัน (Mean = 2.78) ไม่สามารถควบคุมตนเองในด้านอารมณ์สูงกว่ากลุ่มที่ใช้อินเทอร์เน็ต 4-6 วันต่อสัปดาห์ (Mean = 2.46) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($p < 0.05$)

ระยะเวลาโดยเฉลี่ยต่อครั้งที่ใช้อินเทอร์เน็ต (ชั่วโมงต่อวัน)

จากการศึกษาระดับพฤติกรรมการใช้ อินเทอร์เน็ต จำแนกตามระยะเวลาโดยเฉลี่ยต่อครั้งที่ใช้อินเทอร์เน็ต โดยการทดสอบแบบความแปรปรวน

ทางเดียว (One - way ANOVA) จะเห็นว่าค่า Significant (P) = 0.000, 0.006, 0.002 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าต้องมียังน้อย 1 คู่ที่แตกต่างกัน จึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ ตามวิธีการของ Scheffepพบว่า

1) ด้านความรู้สึกรู้สึกกับการใช้อินเทอร์เน็ตของตนเอง กลุ่มที่ใช้เวลาโดยเฉลี่ย 6-10 ชม. (Mean = 3.72) หรือ มากกว่า 10 ชม. (Mean = 3.77) ประเมินว่าตนเองมีความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ต ได้เป็นอย่างดีและใช้เวลาว่างส่วนใหญ่ในการเล่น อินเทอร์เน็ต มากกว่ากลุ่มที่ใช้เวลาโดยเฉลี่ยต่อครั้ง น้อยกว่า 1 ชม. (Mean = 3.04) หรือ 1-5 ชม. (Mean = 3.37) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($p < 0.05$)

2) ด้านประเภทของบริการบนอินเทอร์เน็ตที่ใช้ งาน กลุ่มที่ใช้เวลาโดยเฉลี่ย 6-10 ชม. (Mean = 3.25) หรือมากกว่า 10 ชม. (Mean = 3.41) มีการใช้ บริการในด้านเครือข่ายออนไลน์ สืบค้นข้อมูลและเพื่อความบันเทิงมากกว่ากลุ่มที่มีระยะเวลาโดยเฉลี่ยต่อครั้งที่ใช้อินเทอร์เน็ตน้อยกว่า 1 ชม. (Mean = 2.75) หรือ 1-5 ชม. (Mean = 2.87) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($p < 0.05$)

3) ด้านพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตกลุ่มที่ใช้เวลาโดยเฉลี่ย 6-10 ชม. (Mean = 3.02) หรือ มากกว่า 10 ชม. (Mean = 3.08) มีพฤติกรรมติด อินเทอร์เน็ตมากกว่ากลุ่มที่ใช้เวลาโดยเฉลี่ยต่อครั้งน้อยกว่า 1 ชม. (Mean = 2.31) หรือ 1-5 ชม. (Mean = 2.56) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($p < 0.05$)

4) ด้านความคาดหวังจากการใช้บริการ บนอินเทอร์เน็ตทุกกลุ่มมีความคาดหวังจากการใช้อินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน

5) ด้านการควบคุมตนเอง กลุ่มที่ใช้เวลาโดยเฉลี่ยต่อครั้งมากกว่า 10 ชม. (Mean = 3.12) มีการควบคุมตนเองในด้านอารมณ์และการกระทำน้อยกว่า กลุ่มที่ใช้เวลาโดยเฉลี่ยต่อครั้ง 1-5 ชม. (Mean = 2.65) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($p < 0.05$)

วิจารณ์และอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาระดับพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตและเครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา หลักสูตรโปรแกรมไทย มหาวิทยาลัยนานาชาติเอเชีย-แปซิฟิก จำนวน 260 คน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะติดสื่ออินเทอร์เน็ตในระดับปานกลาง เมื่อศึกษาถึงปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตพบว่าเพศชายและเพศหญิงมีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน แต่เพศชายจะมีพฤติกรรมควบคุมตนเองและมีปัญหาความสัมพันธ์ทางด้านสังคมทั้งในครอบครัวและบุคคลอื่นที่สูงกว่าเพศหญิง รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่มากกว่า 10,000 บาทขึ้นไปสัมพันธ์กับพฤติกรรมในด้านการประเมินความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสื่อซึ่งส่วนใหญ่จะประเมินว่าตนเองมีความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ตได้เป็นอย่างดี ความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ตต่อสัปดาห์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมใช้อินเทอร์เน็ตและการควบคุมตนเองโดยคิดว่าอินเทอร์เน็ตช่วยชดเชยความต้องการได้ดีกว่าสื่ออื่นๆ รู้สึกถูกดึงดูดใจจากสื่ออินเทอร์เน็ตและใช้เวลาในการเล่นอินเทอร์เน็ตมากกว่าที่ได้ตั้งใจเอาไว้เนื่องจากโทรศัพท์เคลื่อนที่ส่วนใหญ่สามารถต่ออินเทอร์เน็ตได้ จึงสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ทุกที่ ทุกเวลา และมีไวไฟ (Wifi) ฟรีตามจุดต่างๆ ทั่วมหาวิทยาลัยนานาชาติเอเชีย-แปซิฟิก

กลุ่มนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.51-3.00 มีการใช้บริการบนอินเทอร์เน็ตในรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะการใช้เครือข่ายออนไลน์ (Social networking) ที่สูงกว่ากลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.00 และกลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยสะสม 2.01-2.50 มีปัญหาด้านความสัมพันธ์ทางสังคม อยากให้ครอบครัวมีความอบอุ่นมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันสูงกว่ากลุ่มที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.00

นักศึกษาที่อาศัยอยู่ที่บ้านพักส่วนตัวใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการเล่นอินเทอร์เน็ตและรู้ดีกว่าตนเองมี

ปัญหาด้านความสัมพันธ์ทางสังคมมากกว่ากลุ่มที่พักอาศัยอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัย เนื่องจากนักศึกษาที่อาศัยอยู่บ้านพักส่วนตัวกับผู้ปกครองจะไม่ชอบให้ผู้ปกครองว่ากล่าวตักเตือนในเรื่องต่างๆ บ่อยครั้งจึงเกิดความขัดแย้งขึ้น

อายุไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตเนื่องจากนักศึกษาล้วนเป็นวัยรุ่นอายุ 18-21 ปี เป็นช่วงวัยที่ไม่แตกต่างกันมากนัก ระยะเวลาโดยเฉลี่ยต่อครั้งที่ใช้อินเทอร์เน็ต (6-10 ชั่วโมงขึ้นไปต่อวัน) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมใช้อินเทอร์เน็ตทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านความรู้สึกรู้สึกกับการใช้อินเทอร์เน็ตของตนเอง ด้านประเภทของบริการบนอินเทอร์เน็ตที่ใช้ งาน ด้านพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ด้านความคาดหวังจากการใช้บริการบนอินเทอร์เน็ต และด้านการควบคุมตนเอง ยกเว้นด้านลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคม

ข้อเสนอแนะ

อินเทอร์เน็ตกำลังเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสังคม เพิ่มความสะดวกสบายในการดำเนินชีวิตมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามอินเทอร์เน็ตเปรียบเหมือนกับดาบสองคม หากใช้ไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสมก็จะได้รับประโยชน์อย่างมากมาย แต่หากใช้ในทางที่ไม่ถูกต้องอาจเกิดโทษอย่างมหันต์ การเสพติดอินเทอร์เน็ตส่งผลกระทบต่อผู้เสพติดในหลายด้าน อาทิ ด้านการศึกษา ด้านการทำงานรวมถึง ด้านมนุษยสัมพันธ์กับครอบครัว ด้านการเข้าสังคมและการเรียน ดังนั้นสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา ภาคเอกชนและภาครัฐบาลต้องร่วมมือกันดูแลไม่ให้เด็กและเยาวชนใช้อินเทอร์เน็ตมากเกินไปจนทำให้เป็นโรคเสพติดอินเทอร์เน็ต ควรดูแลและให้คำแนะนำที่ถูกต้องในการใช้อินเทอร์เน็ต หมั่นพูดคุยจัดทบทวนกิจกรรมอื่นๆ ให้นับรูลานทำและให้ความรู้ที่ถูกต้องในการใช้อินเทอร์เน็ต ซึ่งจะทำให้สังคมไทยมีความเข้มแข็งปราศจากโรคเสพติดอินเทอร์เน็ต

เอกสารอ้างอิง

- ธนิกานต์ มาณะศิริวานนท์. (2545). พฤติกรรมการเสพติดอินเทอร์เน็ตและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเสพติดอินเทอร์เน็ต ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รามาริบัติ. (2556). โรคติดอินเทอร์เน็ตและแนวทางแก้ไข. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2557, จาก http://mr-rama.blogspot.com/2013/08/blog-post_23.html.
- ลักษณะ พลอยเลื่อมแสง. (2545). “ผลกระทบของอินเทอร์เน็ตต่อสุขภาพจิตของผู้ใช้ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่”. วารสารสวนปรง. 18(2) : 34-46.
- อรรณ วงศ์แก้วโพธิ์ทอง. (2554). “การเสพติดอินเทอร์เน็ตของชุมชนชาวออนไลน์”. *Executive Journal*. 41-42.
- Christian Community Network. (2014). *Internet addiction disorder*. [Online]. Retrieved April 2, 2014, from <http://www.gracezone.org/index.php/technology/601-internet-addiction-disorder>.
- Internet World Stats. (2012). *Internet users in the world*. [Online]. Retrieved April 2, 2014, from <http://www.internetworldstats.com/stats.htm>.
- Lin, Chien-Hsin; Lin, Shong-Lin; and Wu, Chin-Pi. (2009). “The effects of parental monitoring and leisure boredom on adolescents’ internet addiction”. *Adolescence*. 44(176) : 993-1004.
- Young, K. (1996). “Internet addiction : The emergence of a new clinical disorder”. *Cyberpsychology&Behavior*. 1(3) : 237-244.

